

ARTS ESCÈNIQUES PER LA IGUALTAT PER A INFANTS DE 6 A 12 ANYS

CONEIXEM DONES EXTRAORDINÀRIES MITJANÇANT EL JOC TEATRAL

A CÀRREC DE LES FUGITIVES

Introducció

Quan pensem en les persones que viatgen a l'espai ens ve de seguida la imatge d'un home astronauta. Ens passa també quan pensem en bombers, científics i inventors. La primera imatge que ens ve al cap és la imatge d'un home, molt pocs s'imaginen una dona apagant focs, o una dona en bata blanca en un laboratori. Per què? La resposta és clara: ens falten referents femenins.

Segons l'Observatori de Llibres de Text, de l'institut internacional Català per la Pau "La presència de dones o, més aviat, la seva absència, ja sigui a les unitats d'història o a les que fan referència a l'època actual, és força discriminatòria respecte al món real". "L'hegemonia dels personatges masculins, doncs, és d'entre el 88% i el 100%, amb una mitjana del 92,9%.". A més a més afirmen, que el 35% de les dones que apareixen els llibres de text surten esmentades com a "dones de", "filles de" o "amants de".*

Una de les frases cèlebres de Malala Yousafzai és: "Un infant, un/a professor/a, un llibre i una ploma poden canviar el món. L'educació és l'única solució". Creiem fermament amb aquesta frase i és per això, que pensem que les escoles són el millor lloc per vèncer el masclisme que les dones patim en la nostra quotidianitat. Ensenyar els infants que hi ha un munt de dones extraordinàries que han jugat un paper essencial en la història de la humanitat, aporta un canvi en el seu imaginari: empodera a les noies i ajuda els nois a veure les seves companyes com a iguals.

*Institut Català Internacional per a la pau (2017) Anàlisi de la didàctica de les ciències socials des d'una perspectiva de pau (tercer d'ESO. Edicions 2007, 2015, 2016). Barcelona: Escola de Cultura de Pau. Pàg.106 i 107.

El projecte

Arts escèniques per la igualtat és un projecte ideat per la companyia de teatre Les Fugitives, una companyia que aposta per un teatre reflexiu i educatiu. Durant els quasi cinc anys de trajectòria, hem col·laborat moltes vegades amb escoles realitzant actuacions teatrals, extraescolars de teatre, o explicant contes per la igualtat. Realitzant aquestes activitats hem detectat creences completament masculines per part dels més petits: tenen els rols de cadascun dels dos gèneres molt diferenciats i els costa concebre tant que una nena vulgui ser pirata o futbolista com que un nen porti tutú per carnaval.

És necessari compensar els estímuls nocius que reben de les campanyes publicitàries, de l'audiovisual i fins i tot, de les històries de les seves primeres lectures protagonitzades per noies insegures i preocupades pel seu aspecte físic, que volen conquerir nois esportistes i extravertits. Per sort, cada cop hi ha més àlbums il·lustrats i més històries que intenten reeducar els rols de gènere, però malgrat que la ficció és molt útil, és hora de posar NOMS REALS. Noms que han estat essencials al llarg de la història, però que han estat oblidats pel fet de ser femenins.

Per què coeducar utilitzant el teatre?

Un cop vam decidir donar a conèixer personatges femenins reals, vam pensar la manera de fer-ho i de seguida vam entendre que la millor manera era a partir del joc teatral. Les arts escèniques permeten els infants convertir-se en inventors, pirates, sers imaginaris, etc. En definitiva els permet ser allò que vulguin ser.

A més a més, una de les reivindicacions de la companyia és la falta d'assignatures artístiques a les escoles, i amb aquest projecte volem posar el nostre gra de sorra per omplir aquest buit. Volem que el teatre, la pintura i la música entrin dins de les classes i que ho faci per part de professionals del sector.

Oferim un projecte artístic i creatiu on l'alumnat es posa a la pell d'escriptores, inventores, aventureres i activistes mentre treballen l'expressió corporal, la comunicació oral, la capacitat d'expressar emocions, la cooperació i el treball en equip.

Els objectius

Els objectius del projecte estan dividits en dues vessants:

- a) La vessant social i coeducativa
- b) La vessant artística i teatral

Objectius artístics i teatrals	Objectius socials i coeducatius
<ul style="list-style-type: none">• Fomentar la imaginació i la creativitat dels infants.• Millorar l'expressió oral.• Conèixer i saber expressar les emocions.• Desinhibir-se.• Millorar l'expressió corporal.• Iniciar-se i conèixer el joc teatral.• Millorar l'escolta entre companys.• Exercitar la coordinació i el sentit del ritme.• Procurar la cooperació i el treball en equip.• Conèixer la gran capacitat del teatre i del cinema de comunicar i influir en el pensament crític.• Conèixer les eines necessàries del joc teatral i la improvisació.	<ul style="list-style-type: none">• Conèixer dones que han estat essencials a la història.• Empoderar a les joves.• Treballar el respecte cap a la diferència.• Prendre consciència que les dones, igual que els homes, han aconseguit grans assoliments indispensables per la història de la humanitat.• Explicar la història completa.• Trencar els estereotips que predominen a la publicitat\$, als llibres, als còmics, a les revistes, etc.• Agafar confiança amb una mateixa: "no sóc la primera, ella ja ho va fer, per tant, jo també podré"• Fomentar la lluita per fer realitat els somnis.• Fomentar la cultura de l'esforç, del treball i la dedicació en un món on tot ha de ser instantani.• Millorar la frustració.

Metodologia

A cada sessió es presentarà una dona extraordinària, a través de llibres, contes o imatges digitals. Després de conèixer la protagonista del dia, es realitzaran les activitats teatrals guiades per actrius professionals.

Destinat a: Alumnat de primer a sisè de primària. (Apte també per a primer d'ESO)

Durada i calendari: Les sessions tenen una durada d'una hora. I es poden fer un o dos dies a la setmana.

Espai necessari: És ideal tenir un espai ampli i sense obstacles, podria ser un gimnàs, una sala de psicomotricitat, una sala d'actes sense les cadires, etc. Es podria arribar a realitzar en una aula, sempre i quan el nombre d'infants fos reduït.

Material: El material necessari per a la realització de les activitats anirà a càrrec de les talleristes. A més a més, el primer dia s'entregarà un dossier a cada infant, on podrà fer un seguiment de les dones que va coneixent.

ARTS ESCÈNIQUES PER LA IGUALTAT

Exemple de 5 sessions

	Objectius	Activitat principal
Sessió 1	MARY SHELLEY -Presentar el projecte -Treballar el respecte cap a la diferència. -Desinhibir-se mitjançant la creació de personatges terrorífics. -Iniciar als infants a la tècnica teatral: expressió corporal i expressió oral	-Creació d'un personatge monstuós (o d'una història monstuosa)
Sessió 2	ADA BYRON -Fomentar l'enginy. -Treballar l'expressió oral i corporal a l'hora de posar-se davant d'un públic. -Treballar la cooperació en equip	-Ideació d'un invent útil per millorar el món.
Sessió 3	CLOTILDE CERDÀ -Ser conscients que el nostre cos i la nostra veu és el nostre instrument. -Aprendre a transmetre emocions mitjançant l'art. -Practicar el sentit del ritme	-Exercicis vocals -Percussió corporal
Sessió 4	JANE GOODALL -Continuar treballant la modulació del cos. -Aproximació a la creació de personatges.	-Creació de personatges. -Mostrar personatges en una coreografia concreta.
Sessió 5	MALALA YOUSAFZAI -Potenciar l'expressió corporal, sumant a l'acció una emoció concreta. -Ensenyar els infants a ser qui vulguin ser	-Mímica professions i emocions. -Explicació "Quan les nenes volen alt" de Raquel Díaz Reguera. -Creació ales per volar sempre ben alt.

La companyia

Les Fugitives som una companyia emprenedora regida per la passió per les arts escèniques i implicada amb el dia a dia de la nostra societat. Els nostres projectes s'han pogut veure en jornades feministes, universitats, centres cívics i espais joves d'arreu del país. Tenim una vinculació important amb la Universitat Autònoma de Barcelona, ja que hem col·laborat repetidament amb la facultat de pedagogia, representant les nostres peces i creant debat amb els estudiants en finalitzar les funcions.

I és que les fugitives ens allunyem de la cultura d'estrictament entreteniment i apostem per una dramaturgia de qualitat, amb valors i educativa. El projecte artístic de Les Fugitives consisteix a reivindicar la posició de la dona mitjançant les arts escèniques. La dramaturgia de la companyia sempre aposta per personatges femenins amb caràcter i personalitat i defensa la importància del paper de la dona tant en el món actual, com al llarg de la història.

Durant els quasi cinc anys de trajectòria, hem girat per tot Catalunya amb els nostres espectacles: Veu de dona (estrenat a la Sala Atrium de Barcelona el 2018), Sibil·la, Dona-Foc i W.I.T.C.H (Premi especial del jurat a la 25a Mostra de Teatre de Barcelona, 2020). Pel que fa a la nostra relació amb infants i joves hem treballat en espais joves, realitzant funcions i amenitzant tallers i col·loquis postfunció.

També hem realitzat sessions de contes per a la igualtat i de contes en anglès a diferents escoles i centres cívics d'arreu del país. A més a més, les actrius de la companyia tenen anys d'experiència donant classes de teatre a infants i adults.

Ens diem Les Fugitives, perquè fugim de la prepotència, de la hipocresia i del masclisme. Però no fugim gaire lluny: fugim cap a l'escenari i des d'allà els plantem cara.

Mary Shelley

“NO DESITJO QUE LES
DONES TINGUIN
MÉS PODER QUE ELS
HOMES, SINÓ QUE
TINGUIN MÉS PODER
SOBRE ELLES
MATEIXES”

A photograph of three women standing with their backs to the camera against a plain, light-colored wall. The woman on the left has long, dark reddish-brown hair and is wearing a bright coral-colored sleeveless top and light grey trousers. The woman in the center has long, straight brown hair and is wearing a white sleeveless top and dark brown trousers. The woman on the right has long, dark brown hair and is wearing a light pink sleeveless top and dark blue trousers. The text is overlaid on the back of the woman in the center.

CONTACTE

603039878

companyia@lesfugitives.cat

WWW.LESFUGITIVES.CAT